

Complexnummer: 414318

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Westeramstel

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

414343, 414344, 414347, 414348

Woonplaats

Amstelveen

Gemeente

Amstelveen

Provincie

Noord-Holland

Locatie van het hoofdobject

Amsteldijk Noord 55, 1183 TE te Amstelveen

Complexomschrijving

BUITENPLAATS WESTERAMSTEL. Historische buitenplaats, waarvan de geschiedenis als buitenplaats teruggaat tot 1662, toen Nicolaas Pancras een stuk land met twee huizen aan de Amsteldijk kocht en daarop een hofstede liet bouwen. Deze hofstede werd voor 1730 door het huidige vlak bij de dijk gelegen in 1989-1990 gerestaureerde huis vervangen. Langs de lange noordzijde van het huis is een fragment van een lindelaan bewaard gebleven, dat uit de 17e of begin van de 18e eeuw dateert. Het overige deel van de laan, dat zich over de gehele diepte van de plaats uitstrekte, bestaat nog steeds als tracé. In de tijd van de bouw van het huidige huis werd in het verlengde van de lindelaan over de gracht aan de oostzijde van de plaats de bakstenen brug met monumentaal hek met hekpijlers in Lodewijk XV-stijl gerealiseerd. Eveneens uit de 17e eeuw dateert vermoedelijk de rechthoekig omgrachte moestuin ten noorden van het huis, waarlangs aan de west- en noordzijde een omgrachte boomsingel (kastanje) en de omgrachte plaats, waarvan de zuid- en westzijden recht zijn en waarvan de oostzijde het gebogen verloop van de Amsteldijk volgt. In de 19e eeuw werd in het park een bescheiden aanleg in landschapsstijl gerealiseerd. Van deze aanleg resteren nog een fragmentarisch patroon van slingerpaden, deels met eiken omzoomd en een boomgroep met kastanje, es en beuk. Wellicht werd in deze tijd het verloop van de buitengracht aan de noordzijde glooiend gemaakt. In de tweede helft van de 19e eeuw werd aan de ZO-hoek van de plaats een ornamentele houten koepel gebouwd, die uitzicht biedt op het omringende land, de dijk en de Amstel. Het complex wordt beschermd als geheel, zowel als in samenstellende onderdelen, die elk met een eigen monumentnummer, in het register worden opgenomen. De historische buitenplaats Westeramstel is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang, vanwege: -het hoofdgebouw, dat een gaaf voorbeeld is van een vroeg 18e-eeuwse hofstede en buitenplaats aan de Amstel; -de monumentale hekpijlers en het bijbehorende sier-smeedijzeren hek in Lodewijk XV-stijl, die een van de weinige bewaard gebleven oorspronkelijke toegangshekken met bijbehorende pijlers aan de Amstel vormen; -de gaaf bewaarde formele omgrenzing van de historische aanleg en de omgrachte boomgaard uit de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

18e of het eind van de 17e eeuw en het bewaard gebleven fragment van de rechte lindelaan uit dezelfde tijd.

Monumentnummer*: 414343

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 februari 1993
Kadaster deel/nr	82769/195

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amstelveen	Amstelveen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Amstelveen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amstelveen	W			324

*Omschrijving***

HOOFDGEBOUW. Onderkelderd hoofdgebouw van voor 1730 (gravure Rademaker) op rechthoekige grondslag, waarvan het deel dat aan de voorgevel door een koof wordt bekroond door een met grijze pannen gedekt zadeldak overkapt is, met aan weerszijden twee vlakke daken. Tegen de achter(west-)zijde van het onlangs (1989) gerestaureerde huis een houten achterhuis onder met grijze pannen gedekt zadeldak (vroeger stal en koetshuis), dat een reconstructie is van het oudere praktisch geheel verdwenen oorspronkelijke achterhuis. Voor(oost-)gevel van het huis, dat in de 18e en 19e eeuw als herberg dienst heeft gedaan, aan rechterzijde op kelderniveau drie rechthoekige vensters met diefijzers. Links op beganegrond-niveau de twee venstertraveeën brede ingangspartij, bestaande uit een van een hardstenen bordes van twee treden voorafgegaan houten enkele draaideur met bovenlicht, met snijwerk van naast elkaar geplaatste ovaalvormen. Aan weerszijden pilasters. De ingangspartij wordt door een kroonlijst afgesloten. Rechts van de ingangspartij drie schuifvensters met 9-ruitsindeling. Op de verdieping vijf vensters met 9-ruitschuiframen. De voorgevel wordt over zijn gehele breedte door een houten koof bekroond, waarvan de geprofileerde lijst aan de bovenzijde links en rechts door een paar gootklossen in Lodewijk XV-stijl worden gedragen. Centraal in de koof gelegen een houten luik met getoogde bovendorpel. Zuidgevel: beganegronds aan rechter zijde twee schuifvensters met 8-ruitsindeling en ter linker zijde drie schuifvensters met 8-ruitsindeling; op de eerste verdieping wordt de rechter zijde verdeeld in een blindnis en een schuifvenster met 4-ruitsindeling, centraal op overgang van voor- en achterhuis een rond omlijst venster en ter linker zijde drie schuifvensters met 4-ruitsindeling. Noordgevel: beganegronds aan linker zijde twee schuifvensters met 9-ruitsindeling en ter rechter zijde twee schuifvensters met 12-ruitsindeling; op de eerst verdieping linker zijde twee schuifvensters met 9-ruitsindeling, centraal op overgang van voor- en achterhuis een rond omlijst venster en rechter zijde twee vensters met 6-ruitsindeling. De gevel is omgaand van een pleisterlaag voorzien, waarin blokmotief. Zowel aan noord- en zuidgevel bevindt zich een houten attiek met panelen en balustervormige spijlen.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Kasteel, buitenplaats

Monumentnummer*: 414344

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 februari 1993
Kadaster deel/nr	82769/151

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amstelveen	Amstelveen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Amstelveen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amstelveen	W			324
Amstelveen	W			327
Amstelveen	W			314

Omschrijving**

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG. Van de historische tuin- en parkaanleg van Westeramstel zijn nog delen van de historische structuur bewaard gebleven, die waarschijnlijk uit de tweede helft van de 17e eeuw dateren. Zo is de rechthoekig omgrachte boomgaard ten noorden van het huis en de aanplant van een boomsingel (mogelijk ook toen kastanje) ten noorden en oosten van deze boomgaard waarschijnlijk in deze tijd tot stand gekomen, evenals de omgrenzing van de omgrachte aanleg, met drie rechte zijden aan de noord-, west- en zuidkant en een gebogen zijde aan de oostkant langs de Amsteldijk. Ook het tracé van de deels bewaard gebleven lindelaan, waarvan het verloop vanaf de toegangsbrug langs de noordzijde van het huis naar de westzijde van de plaats voert, dateert wellicht uit deze tijd, zo deze laan niet in het begin van de 18e eeuw is aangelegd. Van deze laan resteren nog enkele linden in een rij aan de noordzijde van het huis en enkele exemplaren aan de westzijde van de aanleg. Het tracé van de laan wordt aan de westzijde beëindigd door een rhododendronpartij, die hier als afsluiting van de laan in de 19e of het begin van de 20e eeuw is geplant. In de NW-hoek en langs de westgrens van de aanleg is een patroon van slingerpaden bewaard gebleven, die deels door eiken worden omzoomd, en resteren nog enkele oude bomen, waaronder een groep van beuk, kastanje en es. Deze aanleg dateert uit de 19e eeuw, toen vermoedelijk ook het verloop van de gracht aan de noordzijde van Westeramstel een vloeiend verloop heeft gekregen. In deze tijd is waarschijnlijk ook de rechte lindensingel aan de zuid- en ZO-zijde van Westeramstel aangelegd, zo dit niet in de 18e eeuw is geschied.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 414347

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 februari 1993
Kadaster deel/nr	82769/116

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amstelveen	Amstelveen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Amstelveen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amstelveen	W			327
Amstelveen	W			324

*Omschrijving***

TOEGANGSBRUG MET PIJLERS EN TOEGANGSHEK uit de 18e eeuw over de gracht aan de oostgrens van de historische aanleg. Bakstenen dam als rondboogbrug aan de voor(oost-)zijde uitzwenkend en aan de achter(west-)zijde boogsgewijs overgaand in een keermuur. Aan weerszijden van de oostzijde van de brug een eenvoudige ijzeren balustrade van smeedijzeren stijlen (balusters) en leuning, die aan haar westzijde gevat is in twee aan de westzijde van de rondboogbrug geplaatste monumentale natuurstenen samengestelde pijlers in Lodewijk XV-stijl, met lijsten waarin blokmotief aan weerszijden en geprofileerde lijsten met aan de bovenzijde een rocaille-ornament aan de voor- en achterzijden. De pijlers, die door een rijk bewerkt vaasvormig ornamentstuk boven geprofileerde dekplaten worden bekroond, omlijsten een sier-smeedijzeren dubbelhek. Het hek wordt omgeven door een band met een elkaar afwisselend hol en bol motief en is aan de bovenzijde van een bekroning van voluutvormig krulwerk voorzien. In smeedijzer in het linker hek bovenaan de letters WESTER en in het rechter hek bovenaan de letters AMSTEL. Aan weerszijden van het hek zijn de vleugel-muren in het verlengde van de pijlers met natuurstenen platen bekleed, waardoor het verticale effect van de pijlers vanaf deze zijden wordt versterkt.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 414348

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	02 februari 1993
Kadaster deel/nr	82770/123

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Amstelveen	Amstelveen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Amstelveen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amstelveen	W			324

*Omschrijving***

TUINKOEPEL. Aan de ZO-hoek aan de oostelijke en zuidelijke grenssloot van de aanleg gelegen zeszijdige houten tuinkoepel uit ca. 1900 in neo-rennaissance-stijl, met tentdak met bolle schilden en aan de zuidzijde van drie schuin tegen elkaar geplaatste kleinere schilden voorzien. De koepelkamer, die uitzicht biedt op de Amstel en het omringende land aan deze zijde is van een onderbouw voorzien waarin aan de west-, zuid- en oostzijde een blokmotief en waarvan de west- en zuidzijde naar onderen uitzwenkt. Centraal aan de noordzijde de ingangspartij, bestaande uit een enkele draaideur met enkel-ruitsvenster en bovenlicht met 8-ruitsvenster, aan weerszijden geflankeerd door gecanneleerde pijlers op vaasvormige consoles en met Korintische kapitelen, die een fries met trigliefen en een tympaan schragen. Links en rechts van de ingangspartij een enkel-ruitsvenster met bovenlicht met 6-ruitsindeling. Westgevel: een venster met 2-ruitsindeling met bovenlicht met 10-ruitsindeling. Zuidgevel: centraal gelegen een venster als aan westzijde, aan de ZW-zijde een enkel-ruitsvenster met bovenlicht met 6-ruitsindeling en aan ZO-zijde een aan de ZW-zijde identiek venster. Oostgevel: een venster als aan westgevel. De ingang van de koepel is te bereiken via een trap van zes treden naar een galerij met balustervormige balustrade, die aan de noord- en oostgevel omgaat. De gevels zijn omgaand van een kroonlijst voorzien waarin simaaslijst.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument